

Herijking provinciefonds

webinar Statenleden
31 mei 2022

Onderwerpen

1. Financiële-verhoudingswet als kader voor herijking provinciefonds
2. uitkomsten 1^e fase: uitgaven- en inkomstenanalyse
3. modelontwikkeling (2^e fase)
4. vervolgtraject

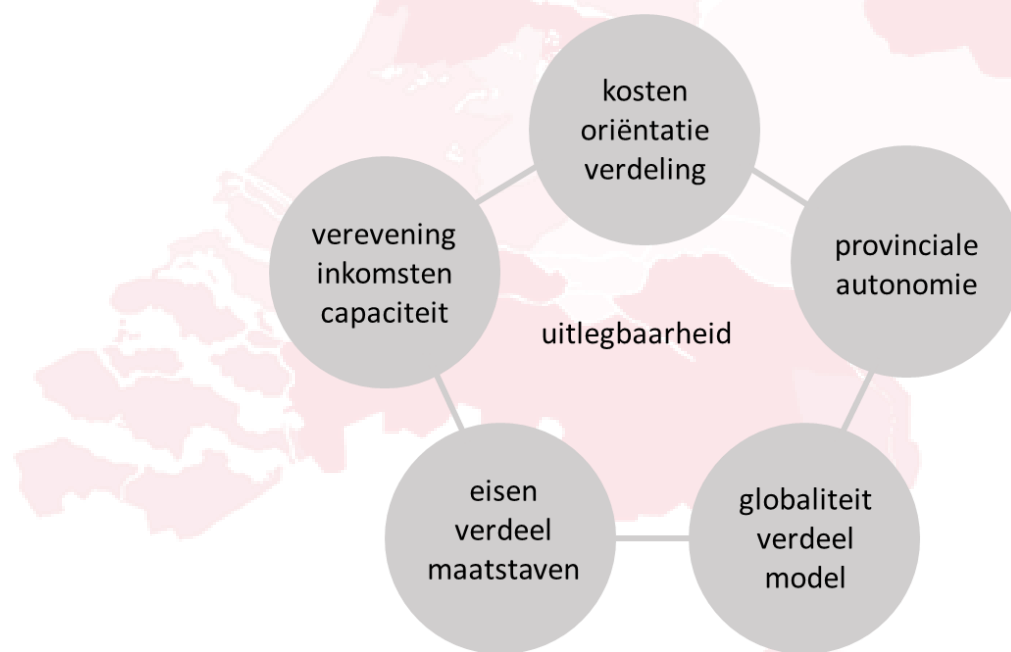
Herijking provinciefonds

Financiële-verhoudingswet (Fvw) als beoordelingskader

Fvw als kader voor herijking: verdeling moet bijdragen aan gelijke financiële uitgangspositie provincies (derde aspiratieniveau Fvw)

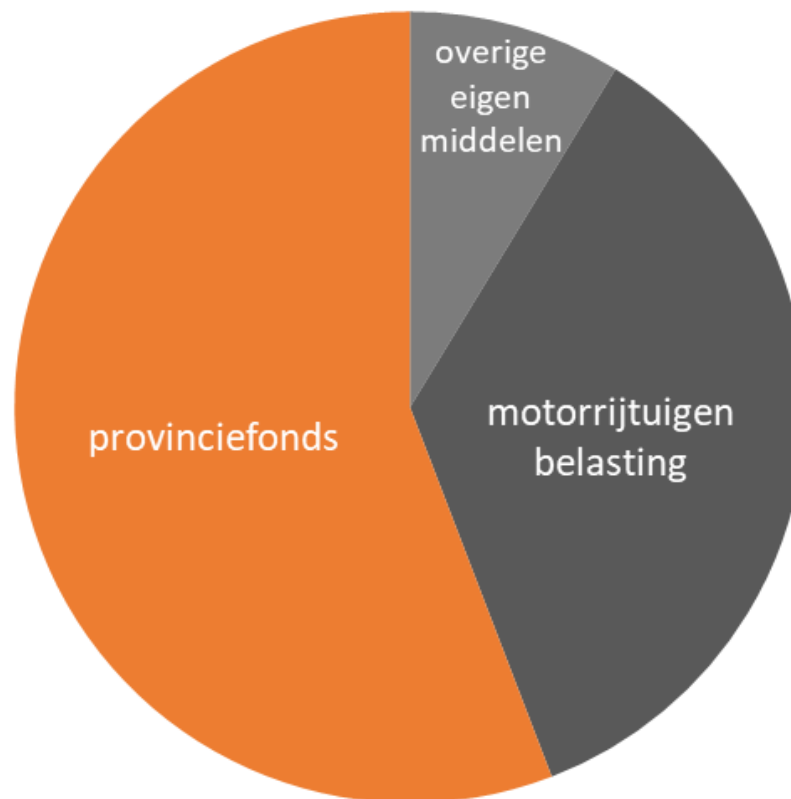
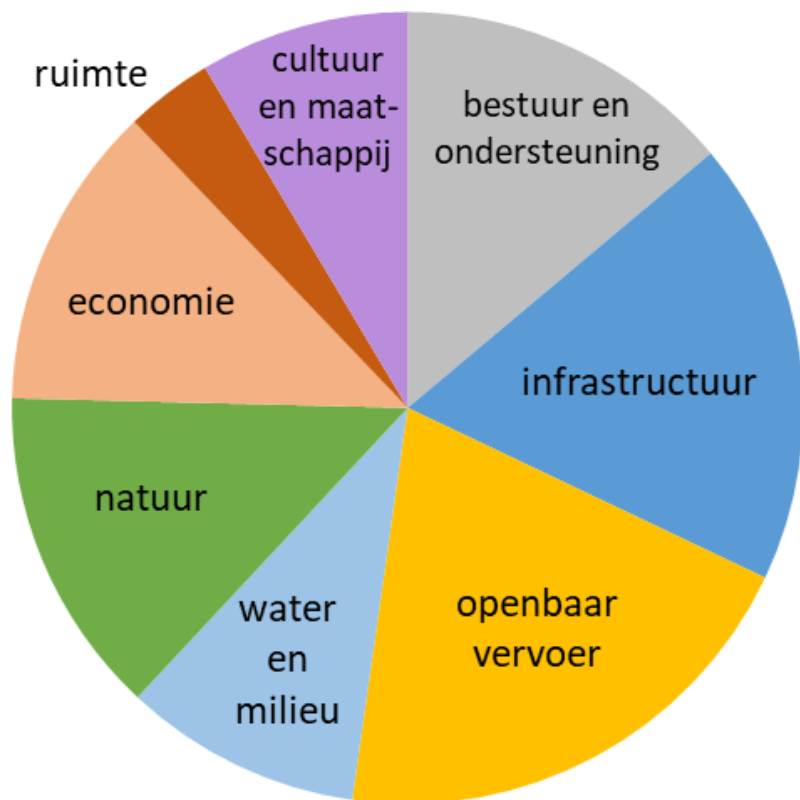
Dit betekent:

- globale kostenoriëntatie uitgavenclusters
- rekening houden met inkomstenverschillen
- eisen aan verdeelmaatstaven, zoals:
  - inhoudelijke relatie met kostenverschillen
  - dynamiek kosten in de tijd kunnen volgen
  - niet beïnvloedbaar door provincies
  - niet gevoelig voor herindelingen
  - geen ongewenste prikkels

Uitgaven- en inkomstenanalyse (1^e fase)

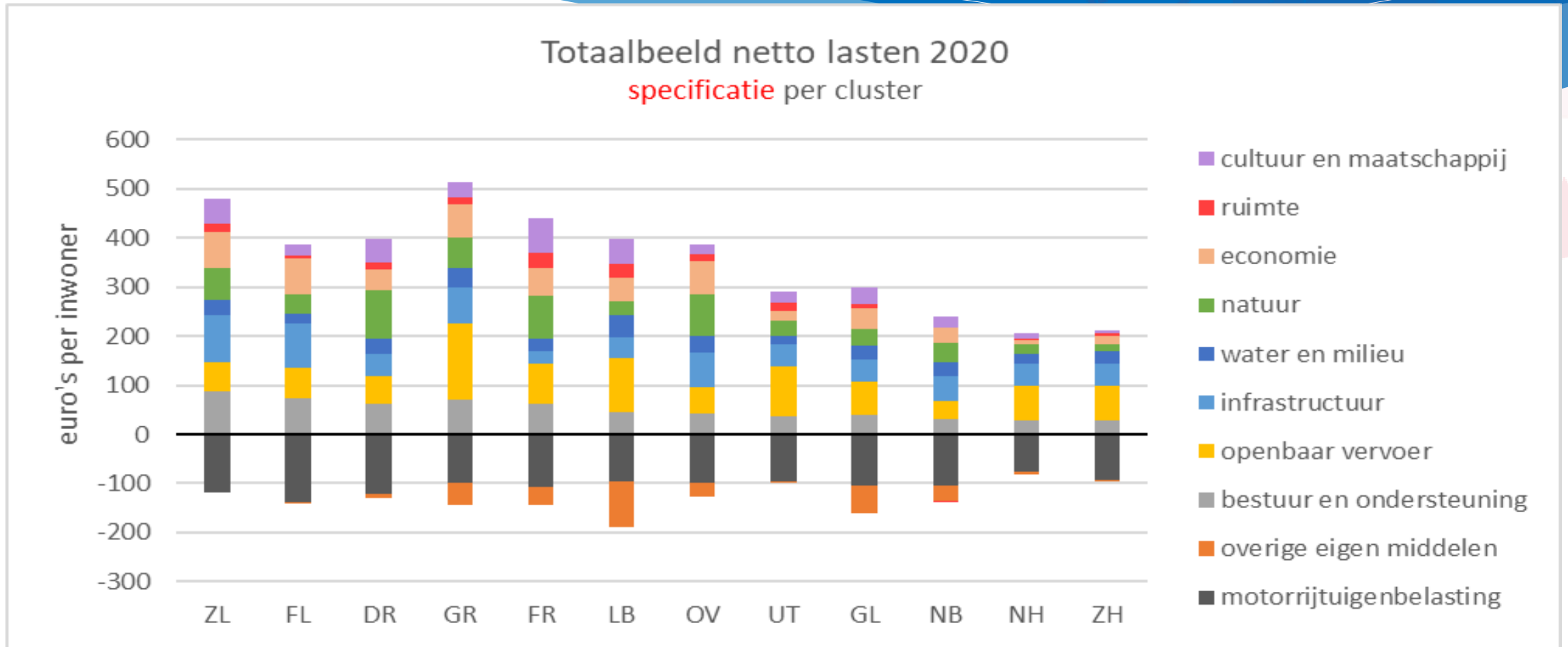
overzicht clusters

- inhoudelijk samenhangend takenpakket
- onderscheidende structuurkenmerken
- globaal / substantiële omvang
- kapstok toekomstige taken/budgetten

Uitgaven- en inkomstenanalyse (1^e fase)

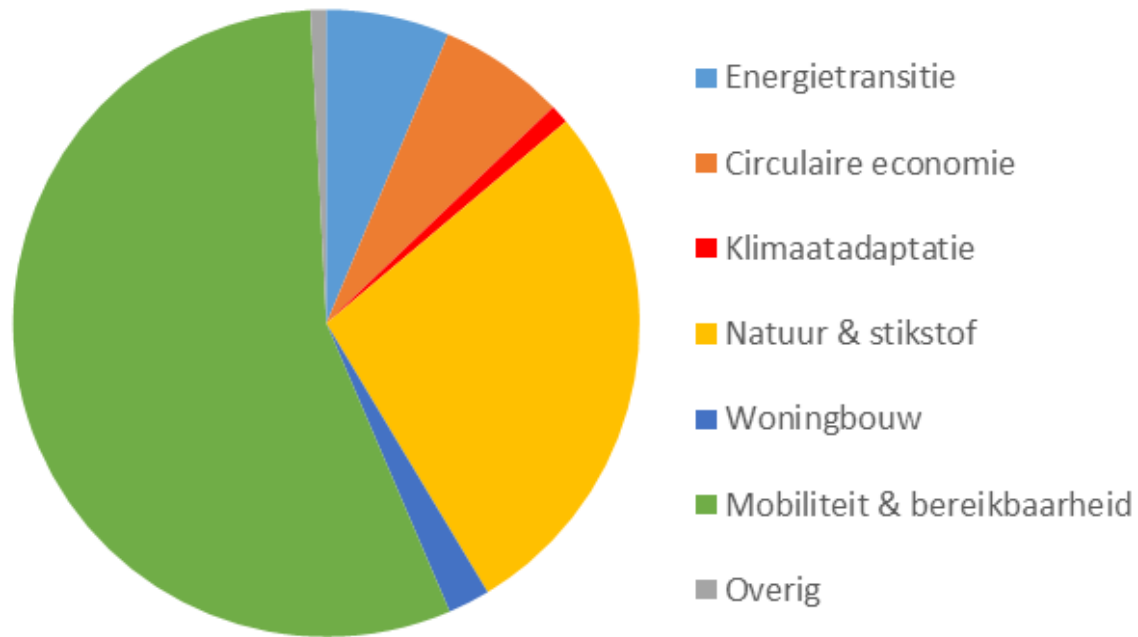
gevalideerde netto lasten per cluster per provincie

Uitgaven- en inkomstenanalyse (1^e fase)

eerste beelden provinciale opgaven 4 provincies

Provinciale opgaven per thema

- beperkt zichtbaar in uitgaven 2020
- substantiële toekomstige investeringen (en beheerlasten)
- nieuwe verdeling als kapstok voor toekomstige middelen

Uitgaven- en inkomstenanalyse (1^e fase)

eerste overzicht mogelijke kostendrijvers uitgavenclusters

specifieke aandachtspunten:

- structuurkenmerken toegevoegde budgetten 2017 (openbaar vervoer, natuur)
- aanwezigheid vervoerregio's (openbaar vervoer)

kostendrijvers	bestuur overhead	infra structuur	openbaar vervoer	water milieu	natuur	economie	ruimte	cultuur maatsch
inwoners / gebruikers	x		x	x			x	x
arealen (vaar)wegen		x		x				
stedelijkheid		x	x	x	x			x
bodemgesteldheid		x		x				
kunstwerken		x						
arealen natuur (soorten)					x			
milieuhinderlijke bedrijvigheid				x	x			
kenmerken arbeidsmarkt						x		
sociaal economisch / krimp						x	x	x
schaaleffecten	x							

nadere selectie / operationalisatie
verdeelmaatstaven in afstemming
op beoordelingskader

Uitgaven- en inkomstenanalyse (1^e fase)

uitgangspunten voor modelontwikkeling 2^e fase

algemeen:

- netto lasten rekening 2020 als basis voor nieuwe verdeling
- globaler verdelen bij grotere beleidsvrijheid (met name bij economie, cultuur & maatschappij)

infrastructuur:

- bij enkele provincies meerjarig beeld 2017-2020 als basis voor nieuwe verdeling
- in verdeling geen rekening houden met stille lasten en achterstallig onderhoud

economie: verdeling moet bijdragen aan verkleinen van verschillen tussen provincies

cultuur en maatschappij: financiële knelpunten gemeenten niet via provinciefonds opvangen

verevening algemene eigen inkomstencapaciteit:

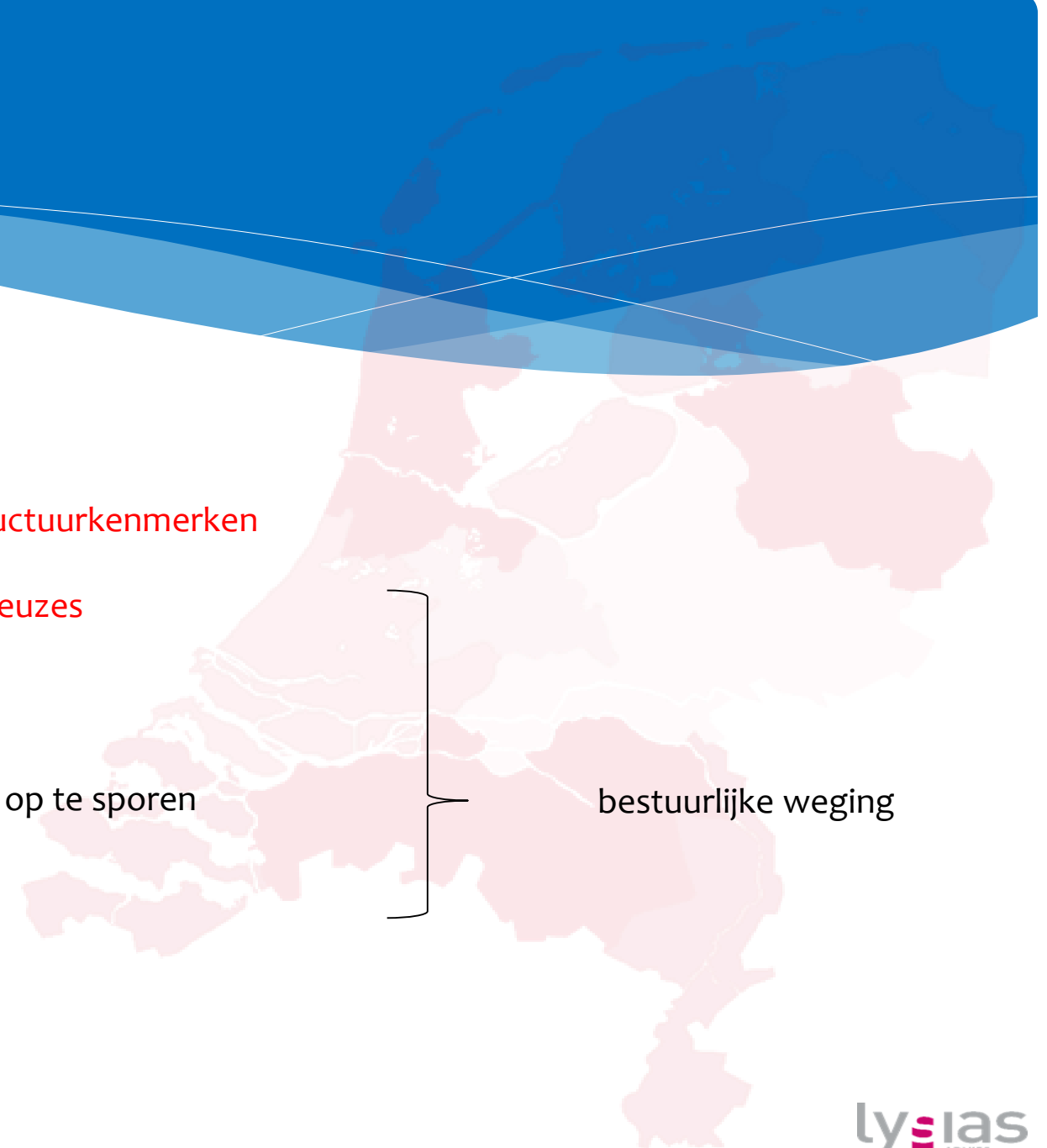
- MRB via hoofdsom conform huidige werkwijze
- geen correctie MRB voor leasemaatschappijen en elektrische voertuigen in verdeling
- overige inkomsten op basis van actuele, realistische inkomstencapaciteit

Modelontwikkeling

objectiveren kostenverschillen provincies

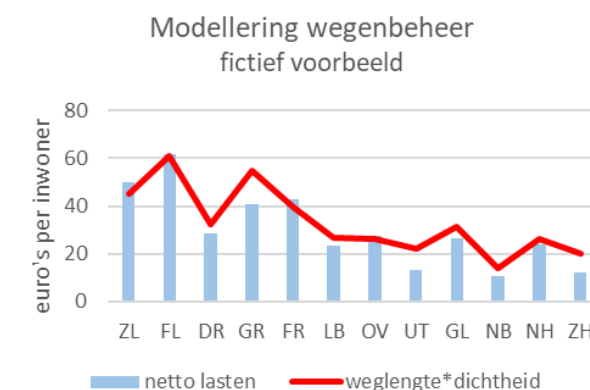
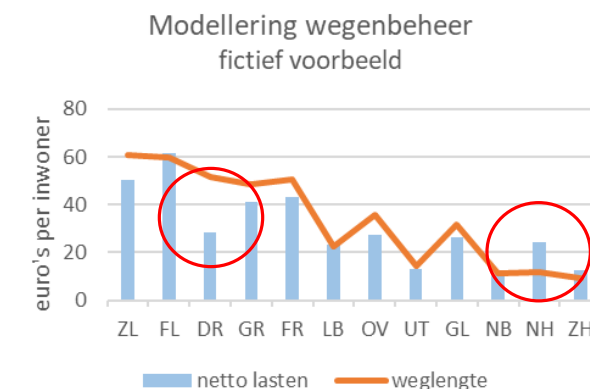
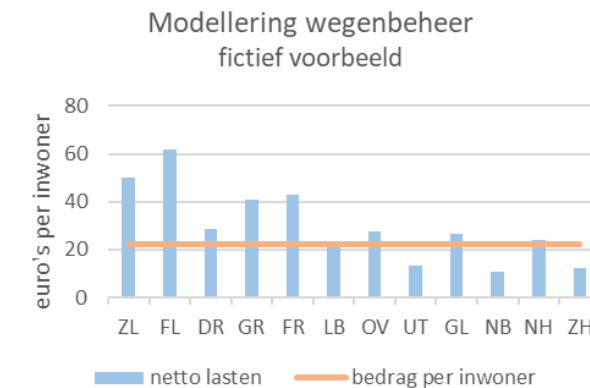
- kosten zijn **noodzakelijke uitgaven**, gegeven provinciale **structuurkenmerken**
- **feitelijke uitgaven** worden ook beïnvloed door provinciale **keuzes**
  - provincies als middenbestuur -> verschillen in rolopvatting
  - voorzieningenniveau, wijze van uitvoering
  - relatie met beschikbare eigen middelen
- analyse uitgavenverschillen om **structurele kostenpatronen** op te sporen
- en deze te vangen in **geschikte verdeelmaatstaven**

Modelontwikkeling

Iteratief zoekproces objectivering kostenverschillen

- selectie belangrijke kostendrijver(s) als vertrekpunt
- analyse achtergronden aansluitverschillen model - feitelijke netto lasten geeft input voor:
  - (bestuurlijke) keuze wel/niet honoreren in verdeling
  - aanpassing model door andere (operationalisering) maatstaven
- afweging kostenoriëntatie versus globaliteit
- bestuurlijke keuze: objectieve verdeling akkoord of (verder) bijstellen?

Vervolgtraject

stapsgewijs opstellen verdeelmodellen

- in samenspraak met begeleidingscommissie en expertgroep
- expliciteren keuzes, inzichtelijk maken effecten

reflectie op totaalbeeld uitgavenclusters, inclusief inkomstenverevening

hoe betrekken we alle 12 provincies?

- technische briefings (ambtelijk)
- individuele gesprekken (bestuurlijk)
  - vervolg op ronde bij de start
  - terugblik op bestuurlijke aandachtspunten
- presenteren onderzoeksresultaten in ambtelijke en bestuurlijke adviescommissies Financiën

